

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de SAAMBINDER

Standen in het genadeleven [p.9]

Evangelisatiepost Emmen

Op 7 april 1988 wordt A. Vermeij bevestigd tot 'ouderling met een bijzondere opdracht', om in Emmen als evangelist werkzaam te zijn. Drie dagen later gaat hij in het gymnastieklokaal van de 'Johan Frisoschool' aan de Zuidlaarderbrink voor de eerste keer in een evangelisatiedienst voor. Vanaf 4 maart 1990 worden de diensten in wijkcentrum 't Brinkenhoes' aan de Mantingerbrink gehouden.

Om het aantal activiteiten verder te kunnen uitbreiden, wordt in 1997 het kerkgebouw van de Baptistengemeente aan de Prinseselaan overgenomen. Het aantal zitplaatsen in de kerk bedraagt ongeveer 150. In 2003 wordt inloophuis 'De Hoeksteen', in het centrum van de stad, geopend. Sinds 1994 is C. van Drunen als evangelist aan de post verbonden.

21/06/2018
jaargang 96

nr **38**

Hoge gedachten van God

Wat was David, toen hij deze Psalm dichtte, op een goede plaats. David had zulke heerlijke en hoge gedachten van God toen hij dit loflied mocht zingen. Hij prijst en looft de HEERE vanwege Zijn heiligheid, goedheid en waarheid.

Uw goedertierenheid, HEERE, is in eeuwigheid.

Psalm 138:8

Uw goedertierenheid, HEERE, is in eeuwigheid! U begrijpt wellicht dat David het hier heeft over de bijzondere goedheid van God. Die goedertierenheid die Hij bewijst aan Zijn kinderen. Die goedertierenheid waar David hier over spreekt is een Goddelijke goedertierenheid. Die goedheid stijgt uit boven alle goedheid, die gevallen Adamskinderen trachten te bewijzen aan hun naasten.

U vraagt misschien: waarin bestaat die goedertierenheid van de HEERE waarvan David zingt? Hij noemt dat in het voorgaande van onze tekst en in hetgeen erop volgt. Ik wil een paar dingen daarvan noemen.

David zegt: 'De HEERE is hoog, nochtans ziet Hij de nederige aan'. Daarmee wijst hij allereerst op de ongekende heerlijkheid van God. Wie zal daarvan iets kunnen uitdrukken? Wie zal de verhevenheid, majesteit en heerlijkheid van de HEERE kunnen verwoorden? Wie is met Hem te vergelijken? Immers niemand.

Van die hoge en verheven God zegt David verder dat Hij goedertierenheid bewijst aan een geringe en een gevallen zondaar. Dan heeft hij het niet over een ander, maar over zichzelf! Hij zegt van zichzelf dat hij een geringe is. Nee, dat was geen gemaakte ootmoed, maar oprechte ootmoed. David kende zichzelf als een geringe voor Gods aangezicht. Hij was immers een zondig mens die alle heerlijkheid door moedwillige ongehoorzaamheid verloren was.

Wij zijn geringe, nietige zondaren, die geen ware kennis van God

meer bezitten, die ook geen ware gerechtigheid meer hebben, namelijk de gerechtigheid waarmee God ons versierd had in de schepping. Daarom vertonen wij geen heerlijkheid meer zoals we die bezaten in de schepping. Het heerlijke beeld van God zijn we kwijt. Dat wist David door het licht en de ontdekkende bediening van Gods Geest.

Zegeningen en weldaden

Weten wij dat ook, lezer? Dat is zo nodig om met de dichter Gods goedertierenheid te leren loven. Want in dat licht worden alle weldaden groot. Dan alleen zien wij de zegeningen en weldaden in het licht van een welverdiend oordeel! Dan belijden wij: Uw goedertierenheid, HEERE, is in eeuwigheid. Geliefde jeugd en ouderen, David looft de HEERE om meer zaken. Hij was immers ook een geringe schaapherder, die door de HEERE verhoogd was tot koning over Israël. Nu had David een begeerte gehad om als koning voor de HEERE een huis te bouwen. U kent die geschiedenis wel uit 2 Samuël 7 en 1 Kronieken 17. Echter, David mocht de HEERE geen huis bouwen. Maar de HEERE beloofde hem, dat één na hem, uit hem, de HEERE een huis zou bouwen: 'Die zal Mij een huis bouwen, en Ik zal zijn stoel bevestigen tot in der eeuwigheid'. In deze woorden beloofde de HEERE aan David dat het koninkrijk niet van zijn zaad genomen zou worden. Ook dat de HEERE een huis gebouwd zou worden. Dat verbrak het hart van David op zodanige wijze, dat hij sprak: 'Wie ben ik, HEERE God, en wat is mijn huis, dat Gij mij tot hiertoe gebracht hebt? En dit is klein in Uw ogen geweest, o God, daarom hebt Gij van het huis uws knechts tot van verre heen gesproken en Gij hebt naar menselijke wijze voorzien met deze verhoging, o HEERE God'. Zie lezers, u begrijpt dat het niet verwonderlijk is dat David zei: 'Uw goedertierenheid, HEERE, is in eeuwigheid'. Maar er ligt nog meer in, want David mocht door het geloof ook zien op Christus, Die uit David zou voortkomen naar het vlees en de HEERE een huis zou bouwen, namelijk een geestelijk huis, een koninklijk priesterdom. Dat wil zeggen: de Kerk, het volk dat God liefgehad heeft met een eeuwige liefde. Christus bouwt dat geestelijk huis op het fundament van Zijn Middelaarsverdiensten. Daarin mocht David ook delen. Wij ook? Dan zal de begeerte van

ds. A. Vermeij,
Oosterend

In dit nummer

4 Van het curatorium

10 CGO, een waardevolle cursus

20 Samuël

- 2** Hoge gedachten van God
- 3** De derde bede in het Gebed des Heeren [25]
- 5** Afscheid ds. G.J. van Aalst als docent
- 6** Commentaar: Respect voor de basiswaarden
- 7** Dichterbij Dordt
- 8** Vorming volgens Gods Woord [2]
- 9** Standen in het genadeleven [4]
- 11** Jeugdtribiek
- 12** Boeknieuws
- 13** Kerknieuws
- 14** Berichten
- 15** Kerkdiensten

David ons niet vreemd zijn om de HEERE te loven: 'Uw goedertierenheid, HEERE, is in eeuwigheid!'

Wie zal het wonder van deze goedheid ooit kunnen bevatten? Het getuigt van ongekende goedheid. Goddelijke goedheid. Goddelijke liefde. Van die goedheid zegt de dichter nog iets. Hij zegt: 'die is in eeuwigheid'. Dat wil zeggen: die goedertierenheid verandert niet en blijft altijd duren. De ontrouw, de zonde en welke wangestalten er ook in Gods kinderen kunnen zijn, ze doen Zijn goedertierenheid nimmer teniet. Die goedheid vindt haar oorsprong in de eeuwige God; daarom is ze ook eeuwig. Die goedheid vindt haar oorsprong in de eeuwigheid uit het verbond des vredes, naar het welbehagen van God.

Dankdag houden

Die goedheid is in eeuwigheid! O, welk een troost voor de Kerk. Als u geen vreemdeling bent van deze zaken, dan kan het niet anders of deze woorden wekken ons op om met David dankdag te houden. Dan kunnen deze woorden ons ook brengen op die plaats waar David was, toen hij deze psalm mocht dichten, namelijk in het dal van verootmoediging, waar God groot is in de beleving van het hart en de mens klein. U vraagt: hoe zit het dan als je deze dingen niet kent in het leven? Is er dan geen opwekking nodig om de HEERE te loven voor Zijn goedertierenheid? Ach, u bent mij in gedachten reeds voor. Ziende op de weldaden aan een ieder van ons bewezen in tijdelijk opzicht, zouden we de HEERE allen moeten loven. Daarbij komt nog dat de HEERE arbeid verricht tot ons zielenheil. Hij schenkt ons nog steeds de verkondiging van Zijn heilig Woord. Dat is Zijn goedertierenheid, waarin Hij openbaart geen lust in onze dood te hebben. We leven nog. We kunnen nog bekeerd worden. David geeft in deze Psalm ook aan hoe hij de HEERE wil loven en erkennen. Met zijn gehele hart, want zo lezen wij in vers 1: 'Ik zal U loven met mijn gehele hart'. David begeert dus met een ongedeeld hart God te loven en te danken voor Zijn goedertierenheid.

Vervolgens geeft David aan waar hij de HEERE wil erkennen voor Zijn goedertierenheid: 'Ik zal mij nederbuigen naar het paleis Uwer heiligheid' (vers 2). In Gods huis begeert David de HEERE te loven en te danken voor zijn goedertierenheid.

Thomas Watson

Uit: "Het Gebed des Heeren" van Thomas Watson (uitg. Gebr. Koster, Barneveld, 1999).

De derde bede in het Gebed des Heeren [25]

'Uw wil geschiede gelijk in den hemel, alzo ook op de aarde.'

Waarom is het doen van Gods wil vereist?

1. Omdat het billijk is. De Heere mag rechtvaardig Zijn aanspraak op onze gehoorzaamheid laten gelden. Hij is onze Maker, wij hebben van Hem ons bestaan en het is rechtvaardig dat wij de wil doen van Hem, door Wiens machtwoord wij geschapen zijn. God is ook onze Weldoener. Het is niet meer dan betamelijk, als Hij ons ons onderhoud geeft, dat wij dan Hem onderdanig zijn.
2. Het voornaamste doel dat de Heere met Zijn Woord heeft, is ons tot daders van Zijn wil te maken.
 - a) Al Gods koninklijke bevelen en voorschriften dienen om ons tot het doen van Zijn wil te brengen. Waarom behoefde de Heere anders de moeite te nemen om ons een kopie van Zijn wet te geven en het met dit doel met Zijn eigen vinger op te schrijven? Het Woord van God is niet alleen een regel tot kennis, maar ook tot plicht.
 - b) Het doel van al Gods beloften is om ons uit te lokken Zijn wil te doen. De beloften zijn magneten tot gehoorzaamheid. 'Een zegen, wanneer gij horen zult' (Deut. 11:27); zoals een vader zijn zoon geld geeft als lokaas tot gehoorzaamheid.
 - c) Het waarschuwendende deel van het Woord staat daar als de engel met het vlammend zwaard om ons van de zonde af te schrikken en om van ons daders van Gods wil te maken. 'Maar den vloek, zo gij niet horen zult' (Deut. 11:28).
 - d) Al de wegen van Gods voorzienigheid dienen om ons te bewegen Zijn wil te doen. Zoals Hij al de jaargetijden gebruikt voor de oogst, zo zijn al Zijn verschillende wegen in de voorzienigheid bedoeld om de oogst van gehoorzaamheid binnen te brengen.
 - e) Er staat dat verdrukkingen gezonden worden om ons te bewegen Gods wil te doen. 'En als Hij hem [Manasse] benauwde, bad hij het aangezicht des HEEREN, zijns Gods, ernstiglijk aan en vernederde zich' (2 Kron. 33:12). De roede spreekt deze taal: 'Wees daders van Gods wil'. Verdrukking wordt wel een oven genoemd. De oven doet het metaal smelten en daarna wordt het in een nieuwe vorm gegoten. Gods oven is bedoeld om ons te doen smelten en te modelleren tot gehoorzaamheid.
 - f) Gods ontfermingen zijn bedoeld ons te bewegen om Zijn wil te doen. 'Ik bid u dan, broeders, door de ontfermingen Gods, dat gij uw lichamen stelt tot een levende (...) offerande, welke is uw redelijke godsdienst' (Rom. 12:1). 'Lichaam' staat bij wijze van beeldspraak voor de hele mens. Als de ziel niet eveneens aan God wordt opgedragen als het lichaam, zou het geen redelijke godsdienst kunnen zijn.

(wordt vervolgd)

Van het curatorium

De curatoren van de Theologische School, in vergadering bijeen op maandag 11 juni en woensdag 13 juni, kunnen u tot hun blijdschap het volgende medelen. Na het gehouden examen zijn met ingang van maandag 18 juni voor de gemeenten beroepbaar gesteld:

Kandidaat H.J. Agteresch
Brucknerstraat 23
2901 GB Capelle a/d IJssel

Kandidaat M. Blok
Zwaluwstraat 88
3853 CJ Ermelo

Kandidaat H.E.P. Fortuyn
Sportlaan 12
4131 NN Vianen

De HEERE verlene onze broeders de hulp en de leiding van de Heilige Geest. Hijzelf mocht hen uit de beroepen die zullen worden uitgebracht, in Zijn gunst een gemeente aanwijzen. De grote Zender, Die in Zijn goedheid nog verkondigers van de blijde Boodschap zendt tot wie Hij wil en wanneer Hij wil, schenke hen een arbeidsveld. Een plaats waar zij in diepe afhankelijkheid van de Koning van de Kerk naar de begeerte van hun hart het ambtelijke werk mogen verrichten. 'Hij Die u roept, is getrouw, Die het ook doen zal' (1 Thess. 5:24). Student G.P. van Nieuw Amerongen gaat naar het vierde leerjaar. Tot het derde leerjaar is bevorderd student P.C. Vlot. Hij mag nu naast zijn studie in de gemeenten proponeren op de zondagen en één keer per maand in een weekdienst. In de vakanties mag ook een (extra) weekdienst worden afgesproken. De HEERE mocht hem rijkelijk de

opening in Zijn Woord door Zijn Geest schenken; dan is er ook getuigenis van Gods werk in de gemeenten. Student M.L. Dekker is eveneens bevorderd. Hij volgt een apart traject binnen de school en zal eind augustus in de gemeenten gaan proponeren i.v.m. zijn verblijf in Nazareth. Zijn adres is gewijzigd in Van Godewijckstraat 75, 3341 VG Hendrik-Ido-Ambacht, (tel. 085-9022297). De Heere mocht hem in Nazareth en in Nederland gedenken bij de verkondiging van het Woord. De studenten J. Beens, L. van der Kuijl

en P.J. de Raaf zijn bevorderd naar het tweede leerjaar. De HEERE mocht hen, met de twee onlangs toegelaten broeders, vanaf de opening van het schooljaar op dinsdag 28 augustus het rijke onderwijs van de Geest der waarheid ('Die zal u alles leren') niet onthouden.

Ds. G. J. van Aalst heeft vanwege zijn leeftijd afscheid genomen als vaste docent van onze school. Hij heeft deze verantwoordelijke taak in grote getrouwheid en met hartelijke liefde bijna vijfentwintig jaar mogen vervullen. De HEERE gedenke onze broeder, met zijn vrouw, in Zijn gunst. Komend schooljaar zullen, naast de rector ds. P. Mulder en de vaste docent ds. G. Clements, ook de vakdocenten ds. J.M.D. de Heer, ds. B. Labee, ds. A. Schot en ds. D. de Wit lesgeven.

In het curatorium is afscheid genomen van ds. B. van der Heiden (emeritaat). Vele jaren heeft hij als tweede voor-

Kandidaat H.J. Agteresch, Kandidaat M. Blok en Kandidaat H.E.P. Fortuyn.

zitter zijn plaats mogen innemen en het verantwoordelijke werk rondom de school met liefde en trouw mogen verrichten. Ds. A. Schot wordt na zijn benoeming als vakdocent (weer) secundus van het curatorium. De twee opengevallen plaatsen worden ingenomen door ds. G. Heijkamp (Enkhuizen) en ds. W.J. Karels (Hardinxveld-Giessendam). De verhoogde Christus bevestigde ons (ook in een tijd van verval en verwarring) Zijn belofte: 'En zie, Ik ben met ulieden al de dagen tot aan de voleinding der wereld'.

Matthew Henry schrijft hierbij: "Hij geeft de discipelen de verzekering van Zijn geestelijke tegenwoordigheid bij de vervulling van hun opdracht. Deze grote en dierbare belofte wordt ingeleid met een 'zie', om hun geloof te versterken en hun opmerkzaamheid er voor gaande te maken. Christus zond hen nu uit om Zijn Koninkrijk in de wereld op te richten, hetgeen een grote onderneming was. Er is geen dag, geen uur van de dag, waarop Jezus niet is met Zijn kerk en met Zijn dienstknechten; indien er zulk een dag, zulk een uur was, het ware met hen gedaan. Dit is een moedgevend woord voor alle getrouwe dienstknechten van Christus. Ik zal u niet begeven en zal u niet verlaten!"

Mogen wij de arbeid aan onze Theologische School bij de voortduur in uw voorbede aanbevelen. Voor de uitgaven ten nutte van het onderwijs aan de opleiding van de aanstaande dienaren des Woords en de verbouwing doen wij met vrijmoedigheid een beroep op uw milddadigheid.

Namens het curatorium,
ds. J.J. van Ekeveld, voorzitter
ds. M. Karens, secretaris

Afscheid ds. G. J. van Aalst als docent

Op woensdag 13 juni is op de Theologische School afscheid genomen van ds. G.J. van Aalst.

Bijna vijftig jaar heeft hij als vaste docent les gegeven. In grote getrouwheid en met hartelijke liefde heeft hij deze verantwoordelijke taak vanaf januari 1994 mogen verrichten. Veel van de huidige predikanten hebben zijn lessen gevolgd. De vakken ethiek, symboliek en kerkrecht. Vanaf 2001 kwam daar het vak poimeniek bij. Het grote belang en de rijke inhoud van de belijdenisgeschriften mocht hij de studenten bijbrengen.

Vanaf 2007 doceerde hij in plaats van kerkrecht ook het zo verantwoordelijke vak homiletiek, ter vervanging van ds. A. Moerkerken.

Ds. J.J. van Ekeveld sprak de hartelijke dank uit voor de grote inzet en voor al het werk dat mocht worden gedaan met de gaven, van God ontvangen. Er waren in de achterliggende jaren blijde en droeve tijden. Ook mev. Van Aalst werd hierbij betrokken. Zij was haar man tot grote steun,

ook bij het werk op de school. Voor de toekomst werd hen de rijke zegen en gunst van de Heere toegewenst. Na de overhandiging van een enveloppe werd ds. Van Aalst Psalm 93:1 toegezongen.

In zijn dankwoord sprak broeder Van Aalst over de verwondering die er was toen deze taak op zijn schouder werd gelegd. Anders dan als docent-decaan op de Guido de Brès, maar het onderwijzen en begeleiden van de studenten had de liefde van zijn hart. De Heere is goed, wijs en trouw, ook in moeilijke tijden. Bij dit afscheid wordt schuld en tekort ervaren. Maar ook om als een onnutte dienstknecht te zijn geleid door de Heere, Die de blinden leidt in een weg die ze niet geweten hebben (Jes. 42:16). Hij wenst allen op en rondom de Theologische School Gods zegen toe, in Immanuël.

ds. J.J. van Ekeveld, voorzitter
ds. M. Karens, secretaris

Respect voor de basiswaarden

C.S.L. Janse,
Apeldoorn

Als het aan minister Slob ligt wordt er in de toekomst meer gecontroleerd wat scholen aan burgerschap doen. Beijveren ze zich wel voldoende om de basiswaarden van onze huidige samenleving aan de leerlingen over te dragen?

Worden de basiswaarden van de Nederlandse samenleving ook uitgedragen op islamitische scholen?

Nu gaat het bij die basiswaarden lang niet altijd om zaken die de toets van Gods Woord kunnen doorstaan. Onze samenleving is in hoge mate geseclariseerd en dat werkt ook door in hetgeen men als de dragende waarden van de samenleving beschouwt.

Protestantse natie

In het verleden gold Nederland als een christelijke, ja, als een protestantse natie. De ontstaansgeschiedenis van ons land is onmiskenbaar gestempeld door de Reformatie. Helaas is daar weinig meer van over. Men heeft het tegenwoordig nog wel over de joods-christelijke wortels van onze cultuur, maar in wezen stelt dat weinig meer voor. Het feit dat men vaak in een adem spreekt over de joods-christelijke en de humanistische waarden die gezamenlijk onze cultuur dragen, maakt dat wel duidelijk. Overigens is het wel zo, als je in de wereld om je heen kijkt, dat er tal van landen zijn waar het stukken erger is dan hier. Daarvoor

behoef je je niet alleen tot Noord-Korea of Syrië te beperken. Dat onze overheid zich gebonden weet aan de rechtsregels is een groot goed. Een democratische politieke orde is verre te verkiezen boven een dictatoriaal bestel. Er is helaas een grote vrijheid tot het kwade, maar gelukkig ook een grote vrijheid om het goede te doen. Een van de basiswaarden van onze samenleving die op alle scholen zou moeten worden uitgedragen betreft de gelijkwaardigheid van homo- en heterorelaties. Voor velen is dat tegenwoordig zelfs een kernwaarde van onze cultuur. Daarnaast is ook de gelijkheid van man en vrouw sinds jaar en dag een aangelegen punt. Een vrijwel onbegrensde vrijheid van meningsuiting is evenzeer een waarde die voor velen buiten discussie staat.

Islamitische scholen

Als het gaat om die onderwerpen wordt vooral argwanend gekeken naar de moslims in ons land. Stuiten die basiswaarden juist daar niet op fundamenteel verzet? Worden die waarden op islamitische scholen wel uitgedragen? Of worden ze veeleer bestreden?

Nu is er, gezien het islamitisch terrorisme, inderdaad reden om deze scholen kritisch te volgen. Het zou volstrekt onaanvaardbaar zijn wanneer islamitisch onderwijs opleidt tot haat en agressie tegen onze rechtsorde.

Dat laatste is in het reformatorisch onderwijs volstrekt niet aan de orde. Wel heeft men vanuit de gereformeerde geloofsovertuiging grote bezwaren tegen de moderne samenleving. Bezwaren ook tegen allerlei zaken die als de basiswaarden van onze maatschappij gepresenteerd worden.

Uiteraard moeten die basiswaarden in het reformatorisch onderwijs aan de orde komen. De leerlingen moeten, met inachtneming van hun leeftijd en onderwijsniveau,

weten wat er in de wereld te koop is. Maar, waar nodig, zal dat ook kritisch moeten gebeuren. Kritisch vanuit de grondslag van de school.

Vrijheid van onderwijs

Wezenlijk voor de vrijheid van onderwijs is dat de levensbeschouwelijke identiteit van de school in heel het onderwijs mag doorwerken. Niet alleen in het onderdeel godsdienst. Dat nu juist een minister van de ChristenUnie ten aanzien van burgerschapskunde met een dergelijk voorstel komt, is dan ook opvallend. In het verleden stond zijn partij en stonden zeker de voorlopers van de ChristenUnie, GPV en RPF, veel kritischer tegenover zo'n vergaand overheidsingrijpen.

Maar de minister is gebonden (je kunt ook zeggen: heeft zichzelf gebonden) aan het regeerakkoord waarin dit voornemen aan de orde komt. Bovendien heeft men in zijn achterban tegenwoordig niet zoveel moeite meer met het accepteren van homoseksuele relaties. En de emancipatie van de vrouw, waar in het verleden de vrijgemaakte hoogleraar J. van Bruggen nog heel kritisch over schreef, is daar inmiddels helemaal geaccepteerd. Volgens minister Slob blijft met zijn plannen de vrijheid van onderwijs onaangetaast. Scholen moeten alleen de fundamentele waarden van de samenleving respecteren en onderwijzen. Maar wat verstaan we dan precies onder respecteren? Dat begrip wordt vaak erg uitgerekt.

Natuurlijk moet je andersdenkenden respecteren, in die zin dat je hun opvattingen, die je niet deelt, correct en tegen de juiste achtergrond weergeeft. In eerste instantie moet je ook uitgaan van hun subjectieve eerlijkheid. De ander meent oprecht wat hij zegt, al klopt het niet.

Maar een respectvolle benadering kan soms uitlopen op een scherpe veroordeling. Dat geldt ook voor homoseksuele relaties. Als de Bijbel die een gruwel noemt in Gods ogen (Lev. 18:22), mogen wij dat niet drastisch afzwakken door te zeggen dat wij daar altijd nog wel moeite mee hebben of iets dergelijks. Maar mogen die veroordelende Bijbelwoorden straks op een reformatorische school van de minister nog genoemd worden?

RUBRIEK **DICHTERBIJ DORDT** [22]

Met afschuw verwerpen

400 JAAR - SYNODE VAN DORDRECHT

Uit het Besluit van de DL: '...waaruit duidelijk blijkt dat degenen, dewelken zulks het minst betaamde, tegen alle waarheid, billijkheid en liefde hebben gehandeld, die het volk hebben willen wijsmaken, dat... en wat dergelijke andere dingen nog veel meer zijn, die de Gereformeerde Kerken niet alleen niet bekennen, maar ook van ganser harte met verfoeiing verwerpen.'

De vijf artikelen zijn geformuleerd. Daaruit blijkt 'klaarlijk' het ongelijk van de lasteraars. (Lasteren is negatieve dingen vertellen, die niet waar zijn). Ze lezen daar hun eigen veroordeling in. Maar men was en blijft actief om het kerkvolk 'wijs te maken' hoe vreselijk deze Dordtse Leerregels wel zijn. Hun aanhoudend verzet is 'tegen alle waarheid, billijkheid en liefde'. Terwijl de waarheid vanuit de Heilige Schrift toch duidelijk aangetoond is, is het toch onredelijk om zo voort te gaan? Het getuigt zeker niet van liefde voor de waarheid en voor de kerk. Hun voorstelling van Gods soevereine genade is lasterlijk.

Er wordt een totaal verkeerd beeld

van getekend. Hun voorstelling van zaken wordt door de kerk zelfs hartelijk verfoeid. De kerk verafschuwt het, dat de leer van Gods verkiezende genade zo wordt verdraaid. Dit zijn gewoon leugens!

Dit moet daarom stoppen. Het kan niet genoeg benadrukt worden: zo is het niet! Wat de remonstranten van de leer van verkiezing en verwerping maken 'bekennen de Gereformeerde Kerken niet', is dus beslist niet volgens de gereformeerde belijdenis. Vandaar 'wij verwerpen dit van ganser harte met verfoeiing'. Maar tot op de dag van vandaag gaan deze verkeerde voorstel-

lingen van de gereformeerde leer toch maar door. Opmerkelijk dat in dit nawoord zoveel aandacht geschonken wordt aan dat wat lasteraars zeggen. Deze lasteraars blijken in het verleden veel kwaad aangericht te hebben. Op weg naar Dordt, tijdens de vergaderingen in Dordt en - niet te vergeten - daarna. Uit dit Besluit blijkt dat onze vaders zich het blijvende gevaar van deze negatieve beeldvorming in de loop der eeuwen heel goed bewust zijn geweest.

De negatieve voorstellingen van wat verkiezende genade is, doet zo veel kwaad. Ook in het jonge hart en leven. De beeldvorming van Wie de verkiezende God nu werkelijk is, kan zo een karikatuur worden. Besef jij dat voldoende? Vandaar dat de lasteraars in dit nawoord behoorlijk veel aandacht krijgen. Ze worden gewaarschuwd vanwege hun verdachtmakingen en hun bedenkelijke manier van citeren. Dit richt zoveel onheil aan in de kerk! De schuld voor God wordt erdoor verzwaaard. Want het zijn vormen van 'allerlei liegen en bedriegen als eigen werken des satans, waardoor we de zware toorn van God op ons laden' (HC zondag 43).

Ook blijken volgens dit Besluit de lasteraars er voortdurend op uit te zijn in de prediking en de wandel van de predikanten aanleiding te zoeken om te kunnen lasteren. Dat moeten de dienaren van het Woord zich trouwens ook goed bewust zijn. Dat vraagt van hen bijzondere waakzaamheid en gebed. In de acht voorbeelden van hun lasteringen zal dat wel duidelijk worden. Dit vormt natuurlijk niet het aangenaamste gedeelte van de DL. Maar de actualiteit vraagt om onze blijvende bezinning hierop. Het gaat om het heldere Bijbels-gereformeerde spoor.

v. A.

Vorming volgens Gods Woord [2]

Opvoeding en vorming zijn plicht en opdracht, maar vragen ook om gevouwen handen.

In het vorige artikel hebben we gelet op de grote aandacht die vorming van onze jongeren heden ten dage krijgt. De conclusie was dat vorming van jongeren zeker aandacht vereist. Was dat vroeger anders?

Werkgroep onderwijs
Deputaatschap KGJO

Vroeger was de school meer bezig met kennisoverdracht en was de vormende functie beperkt. De huidige aandacht voor vorming wordt helaas door de normen van vandaag bepaald. Het gaat onder ons echter - als het goed is - om een Bijbelse vorming, waarin Bijbelse waarden en normen verinnerlijkt worden. Dit artikel gaat daar kort op in.

Gods Woord spreekt duidelijk over de vorming van onze kinderen. Daarbij staan het inscherpen van Gods geboden, het doorgeven van Gods wonderlijke werken en het aanwijzen en aanprijzen van Christus als de Weg tot het behoud centraal. Kennis moet worden omgezet in houding en gedrag en is een zaak van het hart. Dat komt tot uiting in een christelijke levenswandel.

Niet vanzelfsprekend

Mogelijk denkt een lezer: dat is toch Gods werk? Het vormen van kinderen in het houden van Gods geboden en het leven ernaar is zeker een werk van Gods levendmakende Geest. Maar er ligt tegelijkertijd een eis bij opvoeders en onderwijsgeevenden: Leer de jongen de eerste beginselen zijns wegs en als hij oud geworden zal zijn, zal hij daarvan niet afwijken (Spr. 22:6). Deze opdracht gaat er vanuit dat opvoeding en

vorming plicht en opdracht zijn, met gevouwen handen.

In onze gezinnen en op onze scholen worden kinderen gevormd. Vandaag wordt op basisscholen en in het voortgezet onderwijs meer en anders aandacht besteed aan de vorming van jongeren dan voorheen. Er zijn verschillende manieren waarop - volgens afspraken - daaraan gewerkt kan worden.

Bij die vorming heeft de docent een voorbeeldfunctie. Op welke wijze dragen leerkrachten bij aan het verinnerlijken van de Bijbelse grondhouding bij jongeren? Hoe spreken ze? Hoe handelen ze? Welk voorbeeld geven ze?

Binnen het onderwijs, zoals bij Driestar Educatief en het Hoornbeekcollege, wordt onderzoek gedaan naar de houding van jongeren, mede in relatie tot de houding van docenten. Reeds uit eerder onderzoek bleek dat veel jongeren 'schakelaars' zijn. Jongeren leven gemakkelijk in twee werelden: die van de kerk en van de wereld. In het onderzoek wordt gezocht naar antwoorden op de vraag hoe de vorming plaatsvindt.

Handvatten

Momenteel wordt er voor de brede en algemene Bijbelse vorming een werkwijze

ontwikkeld die afgeleid is van de manier die voor mediaopvoeding is ontwikkeld door het Lectoraat Moderne Media¹, het zogenaamde Media Attitude Model. Hiermee kunnen leerkrachten en docenten bewust en gestructureerd - naast de spontane momenten - leiding geven aan de verinnerlijking van christelijke waarden en normen.

De noodzaak bij mediaopvoeding was en blijft duidelijk: het gaat om een Bijbels gefundeerde houding, om afspraken en grenzen. Deze denkrichting geeft handvatten voor onderwijsgeevenden om bewust en gericht bezig te zijn met vorming. Daarvoor wordt dan ook ruimte in het lesprogramma gemaakt. Dat laat onverlet dat er binnen het onderwijs veel onverwachte vormingsmomenten zijn die ook benut moeten (blijven) worden. Vorming vindt toch overal en doorlopend plaats?

Noodzaak

Aandacht voor Bijbelse normen en waarden anno 2018 is opdracht. Door middel van de nieuwe media zijn veel ideeën beschikbaar over hoe die vorming moet worden aangepakt. De overheid dringt het soms zelfs op. Vorming heeft echter slechts te maken met het hier en nu. Het wordt zowel in onze gezinnen als in het onderwijs zo gemakkelijk overgenomen. Staan wij niet voor de opgave onze kinderen te vormen naar de woorden Gods, die ons zijn toebetrouwd? Vindt een groot gedeelte van deze vorming niet in de gezinnen plaats? Wat staat onze gezinnen te doen? Allereerst te bidden om de werking van Gods Geest en om wijsheid en verstand. Maar ook moet er gehandeld worden. Dat komt neer op opvoeding, gewetensvorming en gewoontevorming. Onze jongeren gewoonten leren is een van de aspecten van de gewetensvorming. Gewoonten van elke dag, maar ook gewoonten rondom de huisgodsdienst. Ouders zijn de eerstverantwoordelijken en mogen de godsdienstige opvoeding niet overlaten aan kerk en school. Gezin, kerk en school moeten elkaar aanvullen en versterken. Dat kan in het diepe besef van onze volledige verantwoordelijkheid (werken) en onze volledige onmogelijkheid (bidden).

De Heere kroont het werk van Zijn handen en wil daar zondige mensen voor gebruiken.

(slot)

reacties naar: p.kieviet@versluijsschool.nl

¹ Een gezamenlijk initiatief van Hogeschool Driestar Educatief en de Erdee Mediagroep.

Standen in het genadeleven [4]

We hebben in het vorige artikel onder meer gelet op de discipelen van Christus. In hun leven zijn duidelijk zaken aan te wijzen die zij geleerd hebben vóór de Goede Vrijdag en zaken die zij daarna geleerd hebben. Het is dus echt niet onbijbels om te spreken over standen in het genadeleven.

ds. C. Sonneveld,
Krabbendijke

Nu zijn er echter mensen die vinden dat je niet naar de discipelen moet kijken als het gaat over zaken die geleerd worden op de leerschool van vrije genade. Zij zeggen: 'Het mag waar zijn dat de twaalf discipelen drie jaar nodig hadden om die zaken te leren, maar wij staan erachter. Wij weten van jongs af dat Jezus is gestorven en opgestaan. Wij weten dus méér dan de discipelen, want wij hebben het Nieuwe Testament en de zaligheid is nu geopenbaard in al haar volheid'. Wat moeten we daarvan denken?

Staan wij "erachter"?

We geven toe dat er een voortgang was in de Godsopenbaring ten tijde van het Oude Testament en dat die openbaring inmiddels haar hoogtepunt heeft bereikt in het werk van Christus en de uitstorting van de Heilige Geest. Wij leven niet langer in de periode van de schaduwen; wij leven in de tijd dat Christus in al Zijn rijkdom wordt verkondigd. Daarom houden wij geen enkele verontschuldiging over als wij onbekeerd voortleven (Joh. 15:22). Op de oordeelsdag zal het Sodom en Gomorra verdraaglijker zijn dan Chorazin en Ka-

pernaüm (Matth. 11:23-24). Evenmin ligt het aan de Heere wanneer Gods kinderen weinig voortgang maken en vaak zo in de kindergeboorte blijven steken.

Toch is er ook een andere kant. Onze ogen moeten net zo goed geopend worden als de ogen van Adam en Eva, van Izak, Ruth, David, Manasse en van al de Bijbelheiligen uit de periode van het Oude Testament. Datzelfde geldt van de discipelen. Wat zij moesten leren, moeten wij ook leren. Wanneer dat niet gebeurt, blijven we blind en ongevoelig onder de heerlijkste waarheden en de rijkste prediking. De Heere Jezus zegt van Abraham dat hij de dag van Christus van verre heeft gezien en zich daarin heeft verheugd (Joh. 8:56). Zou het kunnen zijn dat Abraham door het geloof daarvan méér heeft gezien dan dat een bekommerde zondaar er vandaag van ziet? Kortom, niet onze plaats op de tijdlijn van de heilshistorie is doorslaggevend, maar het heilsordelijke beleven van wat God heeft geopenbaard.

Ellendig en arm

We willen gaan afronden. We zijn in ons eerste artikel begonnen met de drie stuk-

ken van de Heidelbergse Catechismus: ellende, verlossing en dankbaarheid. We noemden dit het ABC van het geloof. Zullen Gods kinderen die zaken ooit onder de knie krijgen aan deze zijde van het graf? Nee, daar hoeven ze niet op te rekenen! De Heere zegt: 'Maar Ik zal Mij in het midden van u doen overblijven een ellendig en arm volk; die zullen op de Naam des HEEREN betrouwen' (Zef. 3:12). Zelfs als een waar gelovige heilszekerheid mag kennen, kan hij toch niet achterover leunen en een bezittend mens worden. In het derde stuk, dat van de dankbaarheid, wordt hij in zichzelf armer dan ooit tevoren.

De 'kruispunten' op de weg naar de hemel zijn geen treinstationnetjes die gemakkelijk in kaart gebracht en voorspeld kunnen worden. Zo wordt het weleens voorgesteld door hen die zich tegen de prediking in onze gemeenten verzetten en er een karikatuur van maken. God leidt Zijn volk door wegen en paden die ze niet geweten hebben. Voordat Hij hun een nieuwe weldaad geeft, maakt Hij hen altijd weer arm en leeg. Het ABC moet telkens opnieuw geleerd worden, en telkens dieper. Er moet echter wel een begin zijn, een begin uit God. Laten we daar niet overheen stappen.

Verstandigen en kinderkens

De vraag mag worden gesteld: wordt dat begin ook in ons persoonlijk leven gevonden? Wij kunnen de mond vol hebben over de grootste zaken en geestelijke groei, maar het eerste wat we nodig hebben is dat God leven schenkt aan onze ziel. Mist u dat nog? Smeek de Heere of Hij u wil toelaten op de leerschool van vrije genade. Dat is de plaats waar wonderen gebeuren. De dingen die voor wijzen en verstandigen verborgen zijn, worden daar aan kinderkens geopenbaard (Matth. 11:25). Mag u door genade daar iets van kennen? Verwonder u dan, maar vraag ook om nader onderwijs, nadere ontdekking en nadere oefeningen. Bid bovenal om de genade van de ootmoed en de praktijk daarvan. De Heere zegene ons allen met die genade!

(slot)

CGO, een waardevolle cursus

Zaterdag 9 juni was een belangrijke dag voor de CGO-cursisten. Velen waren naar Capelle aan den IJssel gekomen om de diploma-uitreiking mee te maken.

Na de opening door ds. A. Schreuder hield ds. C. Sonneveld een inleiding over "Man en vrouw in Bijbels licht - Genderneutraal: ja of nee?" De inleider gaf aan dat het van belang is om een helder zicht te hebben op de woorden en begrippen. Wat bedoelen we met genderneutraal? In de huidige (trans) gender-beweging gaat het bij 'gender' over iemands verstaan van zichzelf en bij 'seks' om iemands biologische geslacht, zoals dat werd vastgesteld bij zijn of haar geboorte. De belangrijkste vraag is echter hoe we deze zaken moeten zien in Bijbels licht. Ds. Sonneveld: 'Transgender-pioniers stellen zich ten doel dat de mensheid niet meer denkt in de gangbare begrippen van seks en geslacht. Ze zien graag dat de notie van geslacht als zodanig verdwijnt uit ons denken en spreken. Mensen zouden niet langer moeten worden aangeduid als mannen of vrouwen, als jongens of meisjes.'

Aanslag op de scheppingsorde

'Bij de huidige genderideologie gaat het in feite om een niet al te subtiele aanval op de Schepper en Zijn heilzame ordeningen. 'Man en vrouw schiep hij hen', zo lezen we in Genesis 1:27b. God heeft de mens complementair geschapen. De gendertheorie ontkent het verschil tussen mannen en vrouwen. Biologisch is er echter een helder onderscheid tussen het lichaam van de man en dat van een vrouw.'

Als christenen kunnen we met de nieuwe genderideologie niet meegaan. De inleider

Het is het uitzien van bestuur en docenten dat de Heere de CGO-cursus tot zegen zou willen stellen voor jongeren en ouderen.

wijst op een artikel van ds. M. van Kooten (RD, 20 oktober 2017): 'Wij leven in een gebroken wereld en er zijn mensen die dat ook heel indringend in hun seksuele gerichtheid moeten ervaren. Maar juist in die gebroken werkelijkheid ligt het enige houvast in onze goede Schepper, in Hem Die de werkelijkheid volmaakt geschapen heeft, Die een gevallen mensenwereld opzoekt in Christus en Die eenmaal alle dingen nieuw zal maken. Iedereen die de waarheid in leugen verandert, wordt overgeleverd aan duisternis en hopeloosheid. Daar moeten wij niemand voor over hebben', aldus ds. Van Kooten.

Ds. Sonneveld sluit zijn boeiende lezing af met een verwijzing naar Openbaring 5:1. 'Johannes mag zien op de Leeuw uit Juda's stam. Hij heeft overwonnen.'

Toerusting en diplomering

De uitreiking van een certificaat aan de A2-cursisten was een mooi moment. Cursisten uit Rijssen, Amersfoort, Gouda, Dordrecht en Goes kregen na twee jaar studie een certificaat met cijferlijst. Een felicitatie waard. We zien er naar uit dat ze ook de B-cursus gaan volgen. De B2-cursisten, die een diploma ontvingen, zullen het hen zeker aanraden. Dit diploma is een

dubbele felicitatie waard.

Naast de gediplomeerden zijn er cursisten die geen tentamen doen. Ook dan is de A- en B-cursus waardevol.

Een cursist schreef mij: 'De inspanning voor de cursus is de moeite waard. Je krijgt echt veel mee. Ik zou jonge echt)paren willen aanraden: begin er zo snel mogelijk mee. Als je een opgroeiend gezin hebt, is het moeilijker om op zaterdagochtend (of donderdagavond) niet thuis te zijn.' Dat is waar. Toch zijn er ook jonge (en oudere) ouders en alleenstaanden die meedoen. Maar we zien ook uit naar jongeren!

Cursusaanbod

De Cursus Godsdienst Onderwijs heeft voor het komende seizoen weer een mooi programma. We hopen met de A- en B-cursus te starten op zaterdagochtend 8 september in Goes, Dordrecht, Amersfoort en Rijssen. De cursus in Gouda begint op donderdagavond 6 september. In Zwolle is er dit jaar geen nieuwe aanmelding mogelijk.

In september beginnen we ook weer met een C-cursus. Dat zijn negen zaterdagochtenden: drie ochtenden Bijbelkunde en zes ochtenden "in het spoor van Dordt". Aan deze cursus werken docenten en predikanten mee.

Ook de Institutie cursus start weer, deze maal in de Sionkerk te Goes en in de Adventkerk te Veenendaal. Er wordt les gegeven uit de Institutie van Calvijn (editie dr. C. A. de Niet).

Er zijn ook korte cursussen. De Leergang Evangelisatie wordt dit najaar gehouden in Dordrecht. In Zoetermeer start de Leergang Israël en de Bijbel en in Middelharnis de verdiepingscursus Israël. In Rijssen staat de Leergang Vervolgde kerkepland, in Gouda de korte Leergang "In het spoor van Dordt". Tijdens vijf avonden bespreken we de voorgeschiedenis van Dordt en theologen die in het spoor van Dordt zijn gegaan. De Leergang start op 20 september.

Informatie over de CGO staat op onze website. Aanmelden is mogelijk via: www.cgo.nu

Het is het uitzien van bestuur en docenten dat de Heere de CGO-cursus tot zegen zou willen stellen voor jongeren en ouderen. We zien uw/jouw inschrijving met belangstelling tegemoet.

Namens de CGO,
J.H. Mauritz, directeur Toerusting

Afronden

L. van der Ham, Krimpen aan den IJssel

Het einde van het schooljaar komt alweer snel dichterbij. Het schooljaar is omgevlogen. Hoewel jouw gevoel soms wel wat anders zei... en je wellicht de dagen en weken telde. Maar nu is het bijna zover dat je het schooljaar gaat afronden.

Als je iets afrondt, is het altijd goed om terug te kijken. Terug te kijken op het afgelopen schooljaar. Terug te kijken op je hele schoolloopbaan, omdat je binnenkort je diploma in ontvangst hoopt te nemen. Terugkijken of je je klasgenoten niet te kort hebt gedaan, oneerlijk hebt behandeld, met woorden hebt geraakt. Dan is het goed om dit naar die personen uit te spreken en het in orde te maken. Ditzelfde geldt ook richting je docenten.

Misschien heb je vanwege druk uit de groep meegedaan met allerlei zaken die niet door de beugel konden. Je hebt er achteraf spijt van, maar dit nooit uitgesproken. Ik zou zeggen: doe het dan voordat het schooljaar ten einde is.

Bij afronden hoort ook terugkijken op wat de Heere je gegeven heeft aan verstand en gezondheid om je schoolwerk te doen. Dat de Heere jou het leven geeft. Je weet zelf hoe anders dit in heel veel gezinnen het afgelopen jaar is geweest. Er waren zo ontzettend veel roepstemmen!

Als je iets afrondt, breekt er ook een nieuwe periode aan. Dat is aan afronden onlosmakelijk verbonden. Allereerst vakantie. Een periode van rust. Na de vakantie een nieuwe klas, een andere school, een nieuwe opleiding. Laat de

voorbereiding op de nieuwe periode ook met het gebed gepaard gaan of de Heere wil zorgen en meegaan.

Afronden: terugblikken en vooruitkijken. Een terugblik ook met betrekking tot het Woord van God wat het afgelopen schooljaar tot jou persoonlijk kwam. Droeg het vrucht? Heb je er zegen uit ontvangen? De boodschap van zonde en genade is je ook dit schooljaar weer meegegeven. Verhard je dan niet, maar laat je leiden! Een goede afronding toegewenst!

vervolgverhaal

25

Palko de kleine evangelist

J.W. van den Berg

En weer vouwt Palko z'n handen. Opnieuw vraagt hij of zijn zonden, waarmee hij niet alleen mensen, maar vooral de Heere zo'n verdriet heeft gedaan, vergeven mogen worden.

O, dan komt er in zijn hart zo'n blijdschap, zo'n vreugde. De Heere Jezus wil ook zijn zonden wegnemen. Hij wil ook hem alle slechte dingen vergeven!

'Dunaj', roept hij blij, 'Hij kán het niet alleen, want Hij heeft alle macht, maar Hij wil het ook! Weet je wat ik zal doen? Ik vraag vandaag nog aan grootvader of Jezus ook zijn zonden heeft vergeven. Nu ga ik verder met plukken.'

Algauw heeft Palko zijn beide manden vol. Hij zoekt nog een flinke hoeveelheid paddenstoelen en gaat dan op weg naar het dorp.

'Kom mee Dunaj en laat de vogels met rust. 't Is misschien wel zondig wat je doet. Kijk nou eens hoe bang ze zijn. Als ik ze zo angstig maakte, zou ik vast zonde doen. Maar jij bent een hond, nee, dat zal de Heere Jezus niet erg vinden, denk ik.'

Weinig onder de indruk van het standje, loopt Dunaj rustig achter zijn baasje het bergpad af. Als ze uit het bos komen en ze het dorpje beneden zien liggen, haalt Liska hen in. 'Hallo, waar gaan jullie zo vroeg heen?'

'Ik breng deze aardbeien naar de pastorie, oompje.'

'Ga je gang, m'n jongen. Zo zul je gauw je schoenen verdiend hebben.'

'Waar gaat u heen, oom Liska?'

'Ik? Ik ga biechten. Dat is al zó lang geleden. Je moet nou eenmaal zo af en toe je zonden belijden.'

Palko's stralende blauwe ogen schitteren van vreugde. 'Ik denk dat u ook alle slechte dingen die u gedaan heeft aan de Heere Jezus hebt verteld en dat Hij u nu alle zonden vergeven heeft, net als bij die man die niet meer kon lopen.'

Boekennieuws

"Goed dat ik het weet!"; 20 actuele thema's voor jongeren uitgelegd, deel 2; N. Verdouw (red.); uitg. Stichting Ds. G.H. Kerstencentrum; 131 blz.; € 13,50.

Goed dat ik het weet!

Opnieuw verscheen een deel met 20 actuele thema's, speciaal voor onze jongeren uitgelegd. In een mooie opmaak komen onderwerpen aan de orde zoals Baptisme, Begraven of cremieren, Jongeren en alcohol, Seksualiteit, Eerste of zevende dag, de Islam, Over kleding, Evangelisch etc. Het zijn stuk voor stuk boeiende bijdragen die in zo'n vijf pagina's per onderwerp een schat aan informatie leveren.

Elke bijdrage begint met een stuk tekst onder het kopje "Eenvoudig" en vervolgens is er "Extra info". Na het weergeven van enkele bronnen zijn er tot slot wat gespreksvragen opgenomen. Een sterk punt is de Bijbelse fundering met vele verwijspunten. Citaten van ds. Beukelman, á Brakel, Koelman en Philpot - naast predikers van meer recente datum - zijn passend in de tekst opgenomen.

Heel eerlijk komt soms enig verschil van 'gevoelen' aan de orde. Bijvoorbeeld als in het onderwerp over het "Onze Vader" de vraag gesteld wordt of onbekeerden dat volmaakte gebed mogen bidden. Het stellige 'nee' van ds. G. van Reenen staat tegenover het stellige 'ja' van ds. B. Smijtegelt. En een destijds geplaatste treffende brief van ds. F. Mallan uit "De Wachter Sions" aan een jong meisje geeft een 'verbindend' antwoord. We citeren hieruit (een stukje): 'Het is eigenlijk zo, dat een onbekeerd mens in het

geheel niet goed kan bidden. Het rechte bidden moet ons door de Heere geleerd worden. Moeten we dan maar niet bidden? Ja, we mogen het gebed niet nalaten. We moeten echter wel vragen of de Heere ons zou willen leren om op een rechte wijze te bidden. In veel gezinnen gebruikt men voor het eten het "Onze Vader". Daar is op zichzelf ook niets op tegen (...). Graag sluiten we ons aan bij de wens in het Woord vooraf: 'Goed dat ik het weet! Het is een uitroep. Wie weet zeg je dat ook na het lezen van het boek. Dan is een belangrijk doel van de uitgever bereikt. Oneindig veel belangrijker en onmisbaar is de kennis die in Johannes 17 vers 3 genoemd wordt: 'En dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, den enigen waarachtigen God, en Jezus Christus, Dien Gij gezonden hebt'.

ds. B. Labee, Veenendaal

"Spanning; Bijbel en actualiteit binnen het reformatorisch onderwijs", drs. D. van Meeuwen en drs. W.J. de Potter (red.), uitg. De Banier, Apeldoorn, 216 blz., € 29,95.

Spanning; Bijbel en actualiteit binnen het reformatorisch onderwijs

Het Hoornbeeckcollege voor reformatorisch MBO publiceerde "Spanning; Bijbel en actualiteit binnen het reformatorisch onderwijs". Het is een gevarieerde toerustingsbundel voor reformatorisch onderwijspersoneel die bestaat uit 21 essays, columns en betogen, elk van een andere schrijver. Langs drie lijnen wordt de thematiek van de huidige spanning tussen Bijbel en actualiteit concreet gemaakt: voor ons persoonlijk, voor de school en voor ons optreden ten opzichte van de naaste in de wereld.

In deze veelzijdige bundel begint men bij de basis: de drie sola's van de Reformatie, bij het gezag van Gods Woord en de Drie Formulieren van Enigheid.

Maar... hoe functioneert deze belijdenis eigenlijk in de schoolpraktijk? Wordt zij doorleefd en voorgeleefd? Een citaat: 'Het mooiste teken van Gods Rijk dat leerlingen kunnen zien en merken is een leraar of ouder die werkelijk leeft uit de verborgen omgang met God in Christus en die daar in woorden en daden gestalte aan geeft'.

Van verschillende kanten staat de identiteit van reformatorisch onderwijs onder druk; ook van binnenuit. Terecht wordt duidelijk gemaakt dat toenadering tot de Rooms-Katholieke Kerk, de evangelische beweging niet gewenst is. Ook het theïsme is geen optie: een combinatie van de evolutietheorie met het Woord van God is een Godonterende en doodlopende weg.

Het artikel over de kracht van het woord (het Woord), te midden

van de huidige beeldcultuur, is behartigenswaardig. 'Als het beeld het Woord verdringt, wordt geloof niet meer gewerkt en rest slechts nihilisme'.

Sommige bijdragen vragen verdere doordenking. In deze bundel komt de breedte van de gereformeerde gezindte aan het woord. We moeten elkaar blijven ontmoeten en 'bij de les' houden, elkaar bevragen op de bevindelijke doorleving van de Bijbelse geloofsleer. Met name de Dordtse Leerregels zijn een wat vergeten goudmijn.

We mogen de Heere wel dankbaar zijn voor het goede van het reformatorisch onderwijs, ook voor het Hoornbeeckcollege. Maar: blijf wakker. Zoek naar wegen om in gesprek te zijn met de scholen, lever uw bijdrage, houd contact, vraag dóór. Vanuit liefde en betrokkenheid. En: bid voor hen. De Heere zegene het onderwijs aan de harten van onze jongeren.

ds. H.A. van Zetten, Benthuizen

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepbaar:

Kandidaat H.J. Agteresch
te Capelle aan den IJssel;
Kandidaat M. Blok te Ermelo;
Kandidaat H.E.P. Fortuyn te Vianen.

Preekbevoegdheid:

Student P.C. Vlot te Dordrecht.

Beroepen:

Te Bodegraven,
kandidaat H.J. Agteresch
te Capelle aan den IJssel;
Te Kruijningen, ds. A.T. Huijser te Sliedrecht;
Te Uddel,
ds. C.A. van Dieren te Rijssen-Noord.

BEVESTIGING EN INTREDE

DS. J.B. ZIPPRO TE TERNEUZEN

Met blijdschap en verwondering delen wij mee dat ds. J.B. Zippro op woensdag 4 juli verbonden zal worden aan onze gemeente. De bevestigingsdienst die geleid wordt door ds. A.P. Baaijens, begint om 14.30 uur en de

intrededienst om 19.00 uur. De diensten worden gehouden in ons eigen kerkgebouw, Frans Halslaan 1.

Kerkenraad Gereformeerde Gemeente Terneuzen

BEVESTIGING EN INTREDE

DS. C. SONNEVELT TE ALBLASSERDAM

Met blijdschap en verwondering delen wij mee, dat ds. C. Sonneveld op dinsdag 10 juli aan onze gemeente zal worden verbonden als herder en leraar.

In de bevestigingsdienst zal onze oud-herder en -leraar, ds. B. van der Heiden voorgaan. Deze dienst begint om 14.30 uur.

Ds. C. Sonneveld hoopt in de avonddienst die om 19.00 uur aanvangt, intrede te doen. Beide diensten worden gehouden in de Petrakerk van de Gereformeerde Gemeente te Hendrik-Ido-Ambacht, Kerkstraat 10. Er is parkeergelegenheid in de omgeving van de kerk. Volg daarvoor de aanwijzingen van de verkeersregelaars in de Graaf Willemlaan (bij de kerk).

Beide diensten kunt u ook meeluisteren via

de afspeelmogelijkheid op onze website: www.gergemalblasserdam.nl

Tevens willen wij onze hartelijke dank uitspreken voor de grote betrokkenheid en bereidwilligheid, waarmee de predikanten - in het bijzonder ds. B. van der Heiden - en de studenten onze gemeente tijdens de vacante periode hebben willen dienen.

Kerkenraad Gereformeerde Gemeente Alblasserdam

MUTATIES KERKELIJK JAARBOEK 2018

* Pag. 51, EMERITUSPREDIKANTEN.

Het juiste telefoonnr. van ds. C.J. Meeuse is: (0118) 226000.

* Pag. 87, THEOLOGISCHE SCHOOL.

Toevoegen aan de in De Saambinder van 14 juni jl. vermelde mutatie aangaande student M.L. Dekker:

dekkernazareth@gmail.com;

IBAN NL56 INGB 0003 3628 75.

* Pag. 128, gemeente AMSTERDAM.

Koster is nu: D.B. van Es,
Blokkerstraat 1, 1023 VH Amsterdam,
06 47030844, dbvanes@hotmail.com

Een stem uit het verleden

Van de rust zoals Paulus die mocht hebben temidden van de grootste stormen, zijn de onbekeerden vreemdeling. De scheepslieden op het schip, dat ook Paulus vervoerde, hebben niet kunnen begrijpen dat een mens, waar rondom alles kookt en bruist, ja waar de dood aan alle kanten is, zo rustig en zo gelaten kan zijn.

Er zijn mensen die wel rustig zijn, maar zij hebben nooit rust in God gevonden. Welke mensen zijn dat dan? Wel, dat zijn degenen wier consciëntie niet meer spreekt, die schier zonder besef van dood en eeuwigheid die ontzaglijke reis aanvaarden. Wat zal dat eenmaal een ontwaken zijn, als zij met de rijke man hun ogen eenmaal in de hel zullen openen. Daar zal hun toegeschroei-

consciëntie wel opengaan en spreken. O, die werkelijkheid, die werkelijkheid in de eeuwigheid: gedagvaard te worden voor de grote Rechter van hemel en aarde, en dan te vernemen dat het voor eeuwig te laat is. God beware u er genediglijk voor.

Hoe dichter het echter komt bij het einde der wereld, hoe groter de verharding en de verstoktheid zal zijn. Er is geen zwaarder oordeel dat ons leven kan treffen, dan dat wij aan de verharding worden overgegeven. Zolang onze consciëntie nog spreekt, is dat een bewijs dat God nog met ons twist. Sla uw consciëntie toch niet op de mond. Zet u onder de leer van de zuivere prediking van het Woord, waarin tot u gesproken wordt van de rust, die er overblijft voor het volk van God. Die rust kan ook uw

deel nog worden terwijl u nog bent in het heden der genade.

Elk mens krijgt een boodschap in zijn leven. Zelfs deze scheepslieden, waarvan de meesten wel heidenen geweest zullen zijn. Ze mochten met een van Gods knechten reizen. Zij mochten zijn woord horen, onder zijn gebed verkeren, en ze mochten getuige zijn van de genade die God hem bewees. Voor veel scheepslieden is het wellicht de eerste en de laatste keer geweest dat zij het woord hoorden. Wanneer wij van week tot week onder de waarheid mogen verkeren kunnen we de boodschappen niet meer tellen, die reeds tot ons gebracht zijn. Heeft het ooit iets nagelaten voor onze onsterfelijke ziel?

ds. W.C. Lamain

Bekeert u, bekeert u van uw boze wegen, want waarom zoudt gij sterven, o huis Israëls

Ezechiël 33:11

Berichten

LOTGENOTENCONTACT AUTISME IN RELATIE

Helpende Handen biedt onder de noemer 'lotgenotencontact' de mogelijkheid om ervaringen uit te wisselen met mensen in vergelijkbare situaties. Lotgenotencontact 'Autisme in relatie' is bedoeld voor reformatische mensen die in hun huwelijksrelatie te maken hebben met een (vermoeden van een) autisme spectrum stoornis. In de regio Noord-Nederland is sinds kort een huiskamergroep actief voor vrouwen die getrouwd zijn met een man met (een vermoeden van) autisme. Er is ruimte voor nieuwe deelnemers.

Voor opgave of meer informatie kunt u contact opnemen met mevr. E.P. Snoek-Mekelenkamp, vrijwilliger van de contactgroep autisme van Helpende Handen. U kunt haar bellen (033) 253 75 47 of mailen partners-autisme@helpendehanden.nl.

WELKOM OP DE A-, B- EN C-CURSUSSEN VAN DE CGO

Belangstelling voor de CGO? De CGO is een waardevolle cursus voor gemeenteleden, leidinggevend en ambtsdragers. Er is een tweejarige cursus voor beginners (A-cursus) en een tweejarige cursus voor gevorderden (B-cursus). Er wordt lesgegeven in de vakken Bijbelkunde, Dogmatiek, Ethiek, Kerkgeschiedenis, Bijbelse oudheidkunde, Kerkelijke Oriëntatie/Apologetiek. Nieuwe cursisten zijn hartelijk welkom. De cursussen starten begin september in Amersfoort, Dordrecht, Goes, Gouda en Rijssen. De C-cursus start dit najaar in Goes, Dordrecht en Amersfoort. Een cursus van 9 zaterdagochtenden. Verschillende predikanten werken hieraan mee. Zie onze nieuwe website: www.cgo.nu Informatie is ook verkrijgbaar bij de directeur: jh.mauritz@cgo.nu.

**OPRECHTHEID KENT
SLECHTS ÉÉN GEZICHT.**

JOHN BUNYAN

CGO-LEERGANG IN HET SPOOR VAN DORDT

In het kader van 400 jaar Nationale Synode te Dordrecht (1618-1619) organiseert de CGO in het najaar van 2018 in Gouda de CGO-leergang 'In het spoor van Dordt'. Nagedacht wordt over de betekenis van de Dordtse Synode. Thema's die behandeld worden: Getuigenis van de kerk (docent ds. W. Visscher); Stemmen uit de Nadere Reformatie (docent: ds. W.A. Zondag); Pastorale prediking (docent ds. B. Labee); Comrie en het geloof (docent ds. B. van der Heiden); Boston en het genadeverbond (docent ds. W. Harinck). Start: 20 september. Verschillende onderwerpen komen ook aan de orde in de C-cursus.

VELUWSE FIETSDAG

De zendingscommissies van de Gereformeerde Gemeenten van Elspeet, Ermelo, Nijkerk, Nunspeet en Barneveld organiseren op 7 juli, van 9.00-16.00 uur, de Veluwe Fietsdag 2018. De opbrengst is voor het door aardbeving getroffen gebied Portoviejo in Equador waar de fam. Elenbaas namens de ZGG werkzaam is.

Tussen de hierna genoemde locaties zijn verschillende korte en lange routes uitgezet, waarbij u zelf kunt bepalen waar en wanneer u start.

Startlocaties:

Elspeet (kerk Nachtegaalweg 11);
Ermelo (kerk Hanengewei 69);
Nijkerk (kerk Bagijnenstraat 3);
Nunspeet (kerk Brinkersweg 17, hoek Aarweg).
Barneveld (ds. J. Fraanjeschool, locatie de Burcht, Nederwoudeseweg 39).
Deelnemerkosten: € 3,- p.p., max. € 10,- per gezin.

Zie ook: www.veluwsefietsdag.nl

VERKOOP- EN INFORMATIEDAG TE RIJSSSEN

Verkoop- en informatiedag op zaterdag 30 juni, van 10.00-15.00 uur, in woonzorgcentrum Maranatha te Rijssen. De opbrengst is t.b.v. aanschaf gemakstoelen op de verpleegunits.

ACTIVITEITENMARKT TE BERKENWOUDE

Activiteitenmarkt op zaterdag 7 juli, van 10.00-15.00 uur, in de Prins Bernhardstraat

te Berkenwoude. De opbrengst is t.b.v. bouw nieuwe kerk.

MANNENKOOR TEHILLIM ZOEKT OUD-LEDEN

Het mannenkoor Tehillim van de Gereformeerde Gemeente te Dordrecht bestaat 40 jaar. Wij willen dit gedenken tijdens een jubileumzangavond op vrijdag 12 oktober in de Augustijnenkerk te Dordrecht. Een gedeelte van het programma willen we invullen met medewerking van oud-leden. Bent u zelf oud-lid of kent u iemand in uw omgeving, wilt u dan de contactgegevens aan ons doorgeven?

E-mail: d.w.baan@solcon.nl of tel. 06-53594270.

PROMOTIEONDERZOEK

De heer Steffen Bertram, lid van onze gemeente, is gepromoveerd aan de Victoria Universiteit van Wellington (Nieuw Zeeland). In zijn proefschrift stelt hij vast dat eerder onderzoek in internationale onderhandelingen suggereert dat verschillen tussen onderhandelaars maar een geringe bijdrage leveren aan het begrijpen van onderhandelingresultaten. In zijn onderzoek analyseert Steffen Bertram het concessiegedrag in Chinees-Amerikaanse onderhandelingen en dan met name de invloed van agressie, verschillen tussen personen, en de machtsposities in onderhandelingen. Hij concludeert dat actie-georiënteerde individuen hun gedrag kunnen aanpassen naar aanleiding van hun machtspositie in een internationale onderhandeling met een boze tegenstander. Onderhandelaars in dienst van internationale bedrijven kunnen met dit inzicht hun voordeel doen.

Namens kerkenraad en gemeente van Carterton feliciteren we de nieuwe doctor in International Business van harte met dit mooie resultaat.

J. M. Evers, scriba, Reformed
Congregations of New Zealand

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Kerkdiensten

ZONDAG 24 JUNI 2018

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. A.P. Baaijens; Aalburg 16.00 uur ds. A.T. Huijser; Alphen a/d Rijn 10.00 uur ds. H. Paul en 15.30 uur ds. W. Harinck; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Arnhem 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Barendrecht 10.00 uur ds. J. Mijnders en 18.30 uur ds. A. Schreuder; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; Benthuizen 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Berkenwoude 10.00 en 19.00 uur ds. J.B. Huisman; Bodegraven 10.00 uur ds. B. van der Heiden en 16.00 uur ds. W.A. Zondag; Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. D. de Wit; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. J.J. Tanis; Brakel 10.00 en 18.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. A. Verschuure; Capelle a/d IJssel-West 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; Delft 16.30 uur ds. J. Driessen; Den Haag-Scheveningen 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Den Helder 17.00 uur ds. G. Heijkamp; Deventer 18.00 uur ds. H. van der Heiden; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. H. van der Heiden; Dordrecht 10.00 en 16.00 uur ds. A. Schreuder; Drachten 9.30 en 19.00 uur ds. C. Hogchem; Ede 9.30 en 16.00 uur ds. M. Joosse; Emmeloord 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. P.G. Heijkamp; Enkhuizen 9.30 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 15.00 uur ds. S.W. Janse; Enter 9.30 (H.A.) en 15.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Goes 9.30 uur ds. C. Harinck en 14.00 uur (H.D.) ds. G.J. Baan; Gouda 9.30 en 16.30 uur stud. H.J. Agteresch; 's-Gravenpolder 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. G.J.N. Moens; Groningen 16.00 uur (afscheidsdienst) ds. J.B. Zippro; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur (H.D.) ds. M.H. Schot; Herkingen 14.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Hilversum 10.00 uur ds. F. Mulder en 18.30 uur ds. M. Joosse; Hoedekenskerke 10.00 en 14.30 uur ds. C.J. Meeuse; Hoogeveen 9.30 en 19.00 uur ds. G. van Manen; Hoogvliet 19.00 uur ds. H. Brons; Houten 10.00 en 16.00 uur stud. M. Blok; Kampen 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. A. Schot; Kapelle-Biezelinge 18.15 uur ds. G.J. Baan; Katwijk aan Zee 10.00 en 17.00 uur ds. J.W. Verweij; Klaaswaal 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 10.00 en 16.00 uur ds. M. Karens; Leerdam 10.00 uur stud. H.E.P. Fortuyn en 18.30 uur stud. M. Blok; Leiderdorp 19.00 uur kand. H.J. Agteresch; Marknesse 15.30 uur ds. J. Schipper; Meeuwen 15.00 uur ds. P. Mulder; Meliskerke 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; Melissant 9.00 (H.A.) en 14.30 uur ds. K. Boeder; Middelburg-Centrum 18.30 uur ds. C.J. Meeuse; Middelburg-Zuid 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. G.J. Baan; Middelharnis

9.30 en 18.00 uur ds. L. Blok; Mijdrecht 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Nieuw-Beijerland 15.00 uur (H.D.) ds. J. van Rijswijk; Nieuwdorp 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Nieuwer ter Aa 15.30 uur ds. B.J. van Boven; Nieuwerkerk 9.30 uur ds. C. van Ruitenburg en 15.00 uur (H.D.) ds. A.J. de Waard; Nieuwe-Tonge 18.00 uur ds. A.J. Gunst; Nijkerk 18.30 uur ds. F. Mulder; Ooltgensplaat 18.00 uur ds. C. Harinck; Oostburg 18.30 uur ds. S. Maljaars; Oosterland 18.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Oostkapelle 9.30 (H.A.) en 15.30 uur ds. S. Maljaars; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Oudemirdum 9.30 en 19.30 uur ds. P.D. den Haan; Oude-Tonge 15.00 uur ds. L. Blok; Poederroijen 14.30 uur ds. E. Bakker; Poortugaal 9.30 uur ds. J. Driessen en 16.00 uur ds. W. Silfhout; Puttershoek 10.00 uur ds. A.J. Gunst en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Ridderkerk 18.00 uur ds. R.A.M. Visser; Ridderkerk-Slikkerveer 16.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; Rotterdam-Alexanderpolder (zie Rotterdam-Centrum); Rotterdam-Centrum 10.00 uur ds. W. Silfhout en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Rotterdam-Zuidwijk 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. G. Clements; Scherpenisse 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. A. Vermeij; Sint Philipsland 18.30 uur ds. K. Boeder; Soest 9.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Spijkenisse 15.30 uur ds. J.B. Huisman; Sprang-Capelle 15.30 uur stud. H.E.P. Fortuyn; Stolwijk 10.00 (H.A.) en 19.00 uur ds. G. Hoogerland; Terneuzen 15.30 uur ds. A.P. Baaijens; Terwolde - De Vecht 14.30 uur ds. A. Schot; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. W. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. G. Pater; Utrecht 12.30 uur (H.D.) ds. W.A. Zondag; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; Veenendaal 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingse 10.00 en 16.30 uur ds. H. Brons; Waarde 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. D.W. Tuinier; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. A.T. Huijser; Werkendam 9.30 uur ds. W.J. Karels en 18.00 uur stud. H.E.P. Fortuyn; Westkapelle 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. J. de Kok; Woerden 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. W.A. Zondag; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. D. de Wit; Yerseke 9.30 (H.A.) en 14.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. J.J. van Eckeveld; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 9.30 uur ds. R.A.M. Visser en 19.00 uur ds. A. Verschuure; Zwolle 9.30 uur ds. J. Schipper.

DINSDAG 26 JUNI 2018

Aalst 19.30 uur ds. W. Visscher; Enter 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Hardinxveld-Giessendam 19.30 uur (voor de evangelisatie) ds. F. Mulder; Middelharnis 19.30 uur ds. G. Beens; Naaldwijk 19.45 uur ds. A. Verschuure; Sint Annaland 19.30 uur ds. C. van Krimpen; Soest 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Terwolde - De Vecht 19.30 uur ds. M. Joosse.

WOENSDAG 27 JUNI 2018

Elspeet 19.30 uur ds. G. van Manen; Hilversum 19.45 uur (voor de evangelisatie) ds. W.J. Karels; Hoogeveen 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. C. Hogchem; Leerdam 19.30 uur ds. G. Pater; Leiderdorp 19.30 uur ds. A. Verschuure; Nieuw-Beijerland 19.30 uur ds. A.T. Huijser; Nieuwer ter Aa 19.30 uur ds. J.J. Tanis; Nieuwe-Tonge 19.30 uur ds. A.P. Baaijens; Poederroijen 19.30 uur ds. G. Hoogerland; Poortugaal 19.30 uur (GBS-dienst) ds. M.T. Al-Chalabi; Puttershoek 19.30 uur ds. J. Schipper; Scherpenisse 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Scherpenisse 19.30 uur ds. K. Boeder; Stolwijk 19.30 uur ds. A. Schot; Werkendam 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Zwolle 19.30 uur ds. J.J. van Eckeveld.

DONDERDAG 28 JUNI 2018

Barneveld-Centrum 15.00 uur (huw.bev.) ds. G. Clements; Berkenwoude 19.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Hendrik-Ido-Ambacht 19.45 uur (voor de evangelisatie) ds. M. Joosse; Meeuwen 19.30 uur ds. S. Maljaars; Melissant 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Nieuwerkerk 19.30 uur ds. E. Bakker; Oude-Tonge 19.30 uur ds. J. Schipper; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. A.P. Baaijens; Waardenburg 19.30 uur (GBS-dienst) ds. G. Beens.

VRIJDAG 29 JUNI 2018

Barneveld-Zuid 14.00 uur (huw.bev.) ds. G. Beens; Emmeloord 14.30 uur (huw.bev.) ds. P.G. Heijkamp; Hendrik-Ido-Ambacht 19.00 uur (huw.bev.) ds. M.H. Schot.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 24 JUNI 2018

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 uur evang. C. van Drunen en 15.30 uur ds. G. van Manen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 uur ds. J.B. Zippro en 16.00 uur evang. G. Baan; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Advertenties

Open dag dagopvang "Huize Donkervoort"

D.V. zaterdag 23 juni organiseert "Huize Donkervoort" een open dag. U bent allen van harte welkom van 10.00 uur tot 15.00 uur om onze dagopvang voor ouderen te bezoeken. Tijdens deze dag hebben wij een gezellige markt georganiseerd. De opbrengst van deze markt is voor een duofiets voor onze cliënten.

Huize Donkervoort
Donkervoortterweg 9
Barneveld
www.huizedonkervoort.nl

Kamperen in de BETUWE bij boerderij-camping de Vijverhof!

Rust, ruimte en gezelligheid. Te huur: stacaravan en blokhut 6 pers. en toercaravan 3 pers.
www.campingdevijverhof.nl
Tel. 0344 601973 / mob 0621 611 610

Luxe compleet ingerichte SAFARITENTEN op campings in Drenthe en op de Veluwe. www.sfeertent.nl
Nu 30% korting!

Te huur: vrijstaande woning op loopafstand van centrum en kerk Rijssen, met veel speelruimte.

Week 31 en 33. Voor 8 personen.
Voor meer informatie bel: 06-30222612.

W werkmetailent.nl

STRATEGISCH COMMUNICATIEADVISEUR SGP - ROTTERDAM
VERZORGENDE IG 'T ANKER - KESTEREN
BUSINESS CONTROLLER COTAP - GENEMUIDEN
GZ-PSYCHOLOOG ELEOS - AMERSFOORT
SPECIALIST ONLINE COMM. DRIESTAR EDUCATIEF - GOUDA
ARTS ELEOS - EDE

Psalmzangavond + bov.stem
Za 30 juni – 19.30 u – gratis
Woudenberg - NHDorpskerk
Organist: Pieter Heykoop

FRIESLAND week 31 en 32
T.h. vrijstaande 8-10 pers. woning
Omgeving Drachten. Info 06-21996380

CURSUSGODSDIENSTONDERWIJS

WELKOM OP DE CGO

Reeds aangemeld voor één van de CGO-cursussen?

De CGO A-/B-cursussen starten op D.V. zaterdag 8 september in Amersfoort, Dordrecht, Goes en Rijssen. In Gouda start de A-/B-cursus op donderdag 6 september.

Cursisten kunnen zich inschrijven voor een van de C-cursussen (locaties Amersfoort, Dordrecht, Goes) die 22 september a.s. van start gaan.

U kunt zich ook aanmelden voor korte leergangen met diverse thema's:

Leergang Israël en de Bijbel (Zoetermeer),

Verdiepingscursus Israël en de Bijbel (Middelharnis),

Leergang Evangelisatie

(Julianakerk, Dordrecht),

Leergang Vervolgde kerk (Rijssen),

Leergang 'In het spoor van Dordt'

(Gouda),

Institutiecurssussen

(Veenendaal en Goes)

Voor aanmelding en informatie: www.cgo.nu

Bij ons is verschenen:

Ds. D.W. Tuinier:
Uw liefdedienst
(Geloofs)doop,
belijdenis en
avondmaal aan
jongeren
uitgelegd

€ 8,⁹⁵

Uw liefdedienst

De volgende uitgaven zijn nog leverbaar:

Ds. J. de Kok:
Dit onderwijs ontvang' € 16,90

Ds. C. Sonneveld:
Islam en moslims € 11,50

J.P. Sinke:
Predik het Woord € 22,50
Uit het leven van ds. W. Hage

Ds. G.J. Capellen en Jeanet Zuidweg:
Rots in de branding € 19,50
Dagboek voor jongeren

Ds. D.W. Tuinier e.a.:
Elk die Hem vreest € 11,50
Jongeren in de Bijbel

Ds. D.W. Tuinier: **Goudkorrels uit het doopformulier** € 4,50

Ds. D.W. Tuinier: **Het huwelijksformulier uitgelegd** € 3,50

D R U K K E R I J
VAN VELZEN B.V.

Zuidweg 19, Krabbendijke, tel. 0113-501402
E-mail: ljmeeuwsen@velzenbv.nl

Te huur in Rijssen-Holten,

voor 6 pers., van 29 juni t/m 13 juli en van 3 tot 10 augustus. Tel. 0622600529 of vaktiehuisjeholten.com

Goedeboeken
nieuw en tweedehands
Kerkbuurt 30, Sliedrecht
0184-769003
www.goedeboeken.nl

Wordt er in uw kerk aan nieuw meubilair gedacht? Zijn er bouw- of verbouwplannen?

HOEKMAN levert door het hele land!

HOEKMAN
Kantoor & Project

Noordzandstraat 34 - 4401 CG Yerseke - T. 0113 57 29 07
E: info@piethoekman.nl - www.piethoekman.nl

HUDSON TAYLOR

Stichting Bijbelse Hulpverlening China

Te vondeling gelegd

Home of Love ontfermt zich over hen

Maak uw gift over op
NL56 RABO 0347 3760 29
t.n.v. Hudson Taylor/SBHC
te Dordrecht.

Of doneer via: www.hudsonstaylor.nl

Helpt
u mee?

Vakantie Oostenrijk. Te huur: luxe chalet en appartementen, 2-9 pers., in omg. Saalbach-Hinterglemm /Zell am See. Info: 0180-322181 / 06-51166845. www.vakantieindebergen.nl

Geheel vrijstaande vakantiewoning te huur in zeer rustige omgeving voor 4-6 pers. Nog vrij van 3 t/m 24 aug. Voor inl.: 06-10883626 **Terneuzen.**

Begrafenisonderneming de Jongh

Voor een waardige en stijlvolle verzorging van alleen begrafenissen

Dag en nacht
persoonlijk
bereikbaar.

H. de Jongh
D.D.E. Melleste
M.K. Ligthart
A.J. van Lieburg

Hardinxveld-Giessendam
0184 - 61 11 54
Waardeborg
0418 - 65 20 39
Werkendam
0183 - 70 10 17
Dordrecht e.o.
078 - 641 27 40
Nieuw-Lekkerland
0184 - 68 38 38

www.begrafenisondernemingdejongh.nl

Praktijk den Uijl

biedt hulp vanuit een Bijbelse visie aan kinderen, jongeren en volwassenen bij o.a:

- Verlies- en rouwverwerking
- Seksueel misbruik en seksverslaving
- Opvoedingsvragen en opvoedingsondersteuning
- Laag zelfbeeld en faalangst
- Problemen binnen huwelijk, gezin en/of relatie
- Weinig zelfvertrouwen
- Arbeidsproblemen en burn-out
- Vragen rondom persoonlijkheid en gedrag
- Talent en hoogbegaafd
- Andere problemen waar u mee 'zit' en over wilt spreken

Veelal worden de gesprekken (gedeeltelijk) vergoed vanuit de aanvullende verzekering. Informeer hiervoor bij uw zorgverzekeraar.

Praktijk den Uijl

psychosociale hulpverlening & contextuele therapie

Wormerhoek 14M
2905 TX Capelle a/d IJssel

010 - 7 411 411
06 43 85 85 08
info@praktijkdenuijl.nl

Gesprekslocaties in Capelle a/d IJssel, Barneveld en Yerseke

www.praktijkdenuijl.nl

Te huur huisje op Urk bij de vuurtoren aan het water. Alles aanwezig. Voor gezin of echtpaar. Tel. 0342-452103

BOVENKERK KAMPEN

Psalmzangavond

M.m.v. Bovenstemsgroep

Walterswâld & Waddinxveen

Dick Slagman (orgel)

Ds. I.J.R. Bijl (meditatie)

Collecte t.b.v. Adullam - De Schutse -

Siloah Gehandicaptenzorg

D.V. zaterdag 23 juni

Aanvang 19.30 uur

KLASSIEKE ORGELS...

Johannus Eminent
Domus Monarke
Cantilena enz.

Ruime ervaring in zaal- en kerkorgels

NIEUWERKERK A/D IJSSEL

Vrijheidslaan 55 - tel. (0180) 31 56 52

Krabbedijke Nederhemert Nrd.
Papendrecht

www.stolkorgels.nl

Annette van Maaren (Msc.)
Reformatisch Psycholoog

Haastrecht Oudewater
Montfoort Gouda
0348-558000 of 06-42504158
www.phhaastrecht.nl

Psychologische Hulpverlening

Woudenberg/Scherpenzeel.

Te huur op mini-camping "Klein Oudenhorst": 10-persoons vakantiehuisje (rolstoeltoegankelijk), sta-caravans en kampeerplaatsen.

Tel: 0343-481558 / 0640023232

www.kleinoudenhorst.nl

van **Ee**

Ons team realiseert (groene) schoolpleinen, speelplaatsen voor gemeenten en recreatieparken. Een team van verkopers, ontwerpers en werkvoorbereiders werken samen met de montageafdeling aan de realisatie van een aantrekkelijke en leerzame buitenruimte.

(AANKOMEND) CONTROLLER

Ben jij een gedreven en accurate persoonlijkheid die graag een volgende stap maakt in je loopbaan?

We kunnen ons voorstellen dat je meer wilt weten voordat je officieel reageert. De volledige vacature lees je op vaneespeeltoestellen.nl/vacatures. Bellen kan ook, Albert van Ee 0654 300 831.

Direct solliciteren?

Stuur je motivatie én je CV naar a.vanee@vaneespeeltoestellen.nl
Van Ee, De Standerd 6, 3774 SC Kootwijkerbroek

Begravenisonderneming
Treur

Kroostweg 22
3704 ED Zeist
030 692 42 58
06 573 156 89
info@begravenisondernemingtreur.nl

www.begravenisondernemingtreur.nl

 begravenisverzorging Den Hollander

- Alleen begravenissen
- Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst rouwcentrum of thuis met koeling
- Dag en nacht bereikbaar

Mozartlaan 13
3131ES Vlaardingen
010 - 460 05 09
info@tdenh.nl
www.begravenisverzorgingdenhollander.nl

ANDANTE
-orgelcentrum-

Uw dealer van
Johannus Monarke Content Domus Viscount Mixtuur
(Hauptwerk orgels)

* Ruim assortiment bladmuziek (ook klavars)
* Verkoop en verhuur, ook voor zaal en kerk
* Collectie kleine blaasinstrumenten

Industrielaan 26 • Veenendaal • tel 0318 - 50 50 63
www.andanteorgels.nl

Vakantie in de Duitse Pfalz?
Wij verhuren twee zeer ruime **vakantiewoningen**. We hebben nog plaats in week 28, 29, 34 en 35 en ook nog volop in herfst en winter.
Wij verhuren ook **fietsen!**
Info: www.beth-etham.de of tel.nr. 0049-6385-92 555 77 (Nederlandstalig)

Te huur in Kootwijkerbroek; een ruime vrijstaande woning met 5 slaapkamers voor max. een jaar. Tel. 06-53405696.

Vakantie vieren in Yerseke en omgeving?
www.bluegreenholiday.nl

BBV Barneveldse Begravenis Vereniging

voor een eervolle, eenvoudige verzorging van begravenissen in Barneveld en omstreken

- eigen personeel
- vervoer van en naar alle plaatsen
- dag en nacht te ontbieden
- levering van grafstenen
- laatste wilsbeschikking
- drukwerk
- opgave van lidmaatschap
- geen crematie

Zr. J.H.D. Vermulenstraat 5
3774 JW Kootwijkerbroek
(0342) 44 18 12
www.barneveldsebegravenisvereniging.nl

dhr. G. de Groot
(06) 50 21 72 55

Zelfstandig en betrokken?

Siloah is voor regio Barneveld op zoek naar een:

COÖRDINATOR ZORG AMBULANTE BEGELEIDING

(6 UUR PER WEEK)

Wil jij begeleiding bieden aan cliënten in hun eigen woon- en leefsituatie?

Ben je in het bezit van HBO opleiding SPH?

En lid van één van de reformatorische kerken?

Siloah

Solliciteer online: werkenbij.siloah.nl

De Verrassing
Bungalowpark

Welkom terug op ons park!

Al 60 jaar verrassend op Texel!

www.deverrassing.nl | 0222 31 89 06

Boekhandel De ZONNEBLOEM

Dorpsstraat 164 - Scherpenzeel (gld)
033-2774355
www.boekhandeldezonnebloem.nl

ORGELBOUW ADVIES COMMISSIE

een betrouwbare partner!

- NIEUWBOUW
- RESTAURATIE
- OVERPLAATSING
- ONDERHOUD

ook voor akoestische vraagstukken

Voor meer informatie:
Dhr. H. den Hollander
T (010) 435 44 35
E h.den.hollander@kliksafe.nl

VGG

VERENIGING ORGANISTEN GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Zit uw school zonder schoolleider?

Heeft uw school een tijdelijke invulling nodig voor de functie van schoolleider? Of dreigt een dergelijke situatie te ontstaan? ECM dialoog biedt de helpende hand. Kijk op onze website www.ecmdialoogbv.nl of bel 0525 - 66 16 97 voor meer info of een kennismakingsgesprek!

● EDUCATIE ● COACHING ● MANAGEMENT

Onze Reformatorische Zorgboerderij biedt een zaterdagbaan.

Op "de 3 margen" geven we kinderen met enthousiasme begeleiding. Daarbij kunnen we jouw hulp gebruiken! Voor de zaterdag en vakantiedagen. Gezien ons team hebben wij de lichte voorkeur voor een man. Zie voor meer info: www.de3margen.nl

OOSTENRIJK, vanaf €495,- huurt u een **stacaravan op gezinscamping**. Recreatieteam, kerkdiensten, zon, water en bergen. Info: 055-3030083 www.es-vakanties.nl

Psychologenpraktijk Brouwer

- Onderzoek
- Advies
- Begeleiding
- Behandeling

Hulpverlening aan kinderen, jongeren en volwassenen

Bij o.a.: ADHD · angst · burn-out · depressie · faalangst · fobie · gedragsproblemen · identiteitsproblemen · lichamelijke spanningsklachten · negatief zelfbeeld · onzekerheid · opvoedingsproblemen · paniek · piekeren · PDD-NOS · relatieproblemen · slaapproblemen · somberheid · spanning · stress · syndroom van Asperger.

Voor verdere informatie en aanmelding:
T 0180 - 42 69 55
E info@psychbrouwer.nl
I www.psychbrouwer.nl

Vestigingen in Ridderkerk, Barneveld en Meteren

Waarom Paul Roescher?
 Wij geven u twaalf redenen! **5**

Komt u van ver? Rijden loont!

Moderne houtkachel
 Elders 1799,-

Kraakprijs! 575,-

PAUL ROESCHER
 KEUKEN · BAD · VLOER · HAARD

Totaal 17.500 m2 in Rijssen en Apeldoorn
 Tel. 0548 530 350 www.paulroescher.nl

KOSTER

EEN ZORGZAME BEGRAFENIS

Stationsweg 419, 3925 CD Scherpenzeel

Scherpenzeel / Barneveld e.o. (24/7):
033 277 0555

Tarieven en gratis wilsbeschikking op:
www.kosterbegrafenisonderneming.nl

Colofon

de Saambinder *Bewuste keuze*

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteuren: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J.J. Verhage

Bijdragen van medewerkers

ds. G.J. van Aalst
 Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
 T 0186-576990
 E gvanaalst@kliksafe.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"

ds. B. Labee
 Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
 T 0318-513597
 E b.labee@kliksafe.nl

Meditaties

J. van 't Hul
 Liedererf 19, 7364 BD Lieren
 T 06-57773987
 E jvthul@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten

J.J. Verhage
 Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk
 T 0180-420865, F 0180-423583
 E jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening, postbus 608, 3440 AP Woerden
 T 0348-489900
 E saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan

Verloop drukkerij
 postbus 33, 2950 AA Alblisserdam
 T 078-6912899
 E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,35 per mm.
 Familieberichten € 0,45 per mm.
 Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
 Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
 postbus 608, 3440 AP Woerden
 T 0348-489900
 E saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):

voor Nederland: € 14,00 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober) voor het buitenland*: € 150,00 per jaar *afwijkend tarief voor: Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman
 3340 Culp Rd. Unit 11
 Vineland Stn. ON LOR 2E0
 T 905 562 1331
 E amberman47@gmail.com

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Ds. Labee over: **Samuël**

In de toelichting in de Bijbel met uitleg wordt de indruk gewekt dat Samuël slechts zo'n drie jaar geweest zou zijn toen hij door zijn moeder naar de tabernakel in Silo werd gebracht. Dat lijkt ons toch wel heel erg jong. Hoe moeten we dat zien?

Leeftijd

De geschiedenis van Hanna, Peninna en Elkana uit 1 Samuël 1 is ons allen wel bekend. De HEERE gedacht aan de eerst kinderloze en zo bedroefde moeder en schonk haar een zoon. Hanna had een eventueel mannelijk zaad de HEERE beloofd en ze volbrengt haar gelofte. We lezen in vers 24: 'Daarna, als zij hem gespeend had, bracht zij hem met zich opwaarts, met drie varren en een efa meel en een fles met wijn, en zij bracht hem in het huis des HEEREN te Silo; en het jonksken was heel jong'. De Heilige Schrift leert ons dus dat Samuël zeer jong was, maar we lezen geen leeftijd.

De Bijbel met uitleg schrijft onder andere bij deze verzen: 'Hanna gaat na de beveling niet mee naar Silo. Ze zorgt voor de jonge Samuël. Vaak kregen de kinderen tot ongeveer drie jaar borstvoeding. Als Samuël geen borstvoeding meer nodig heeft (als zij hem gespeend had), wordt hij naar Silo gebracht'. Dat is inderdaad heel erg jong en voor ons wellicht ondenkbaar! Na een lange tijd van wachten en verwachten, schonk de Heere de kinderzegen. En al na

drie jaar brengt ze hem naar de hogepriester Eli... Toch menen veel Bijbelverklaarders dat we het zo moeten indenken. K. Aug. Dächsel legt uit dat de moeders tot het derde jaar hun kind zoogden. Hij ziet daarin een vergelijking met een offerdier dat naar de Mozaïsche wet enige dagen bij de moeder moest zijn. Ook M. Henry gaat in dat spoor: 'Maar ik zie er geen bezwaar in te geloven, dat zo buitengewoon een kind reeds op driejarige leeftijd in de tabernakel werd toegelaten, om onder de kinderen der priesters te worden opgevoed'. Ten slotte noemen we Calvijn. Ook hij schrijft over Hanna die zeer jong haar kind bracht voor de dienst des Heeren. We citeren uit Calvijns Bijbelcommentaar: 'Zó doet Anna (wij lezen Hanna, BL) niet, van wie uitdrukkelijk gezegd wordt dat zij een zoon niet van vijf of zes jaar, maar nog een jongetje en pas gespeend gebracht heeft, en aan de zorg van de priester overgegeven, dat zij van het moederlijk gezag afstand gedaan heeft, om wat zij aan God beloofd en toegewijd had te offeren'. Het is dus niet zonder grond dat de Bijbel met uitleg spreekt over ongeveer drie jaar.

Lessen

We kunnen het niet laten om daar nog iets aan toe te voegen. De geciteerde Bijbelverklaarders wijzen op de Godsvreze van Hanna én van Samuël. 'De overgave van een kind aan de dienst des tempels op het derde jaar zijns levens geschiedde, om reeds van het eerste tijdstip van de ontwikkeling zijner geestvermogens hem in een heilige omgeving te plaatsen (...); vinden we in Dächsel. Ook al was er veel goddeloosheid rondom het heiligdom en veel godsdienst zonder Godsvreze, de Heere was van het heiligdom nog niet geheel geweken. De zoon van Hanna mocht dicht bij het altaar, het wasvat en het bloed opgroeien. M. Henry schrijft: 'Kleine kinderen moeten reeds vroeg leren God te aanbidden. Hunne ouders moeten hen daarin onderwijzen en er hen toe brengen, en hen aansporen om het zo goed te doen als zij kunnen, en God zal hen genadiglijk aannemen, en leren om het al beter en beter te doen'. En al leren we het nooit, zoals God het zo waard is gediend en gevreesd te worden, zijn er nog Hanna's en Samuëls?

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.